

متن پرسش

عرض سلام و تبریک به مناسبت آغاز سال جدید و ولادت حضرت زهرا سلام الله علیها خدمت استاد محترم: استاد عزیز شما در کتاب خویشتن پنهان در جلسه ۶ فرمودید که قوای انسان بوسیله تن کامل می‌شود. حال این کمالات یا انسانی است و یا حیوانی. در اینجا برای من ۳ سوال پیش آمده: ۱- ما به چیزی می‌گوییم کمال که موجب رشد و تقرب نفس شود. با این تعریف آیا کمالات حیوانی هم منجر به تقرب می‌شود؟ هرچند تقرب به اسم قهر و غضب الهی باشد؟! ۲- وقتی کاری انجام می‌دهیم قوایی در ما به فعلیت می‌رسد. حال اگر پس از یک کار نیک و ثواب، گناهی مرتکب شویم چه بر سر آن کمال می‌آید؟ آیا از بین می‌رود؟ آیا کمالات انسانی و حیوانی یکدیگر را نفی می‌کنند و از میان می‌برند؟ چون می‌دانیم چیزی که به فعلیت رسیده مجدداً تبدیل به قوه نمی‌شود. ۳- انجام اعمال نیک مانند زیارت کربلا در انسان ایجاد سرور و نشاط می‌کند و به انسان حال و هوایی می‌دهد. حال با اولین گناه این حال از دست می‌رود. آیا اثر زیارت و کمال حاصل از آن هم از دست می‌رود؟ چرا پس از ارتکاب گناه آن نشاط و انرژی دیگر احساس نمی‌شود و حتی نوری که در چهره فرد بود از بین می‌رود؟ با سپاس فراوان

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱- تعریف کمال در اصطلاح آقایان نسبت به موضوع است. لذا کمال حیوانی برای حیوان کمال است ۲- چیزی که به فعلیت رسید دیگر به قوه‌ی خود برگشت نمی‌کند ولی ما در مقابل قوه‌های دیگری قرار داریم که گناهان موجب می‌شود مسیر به فعلیت‌رساندن آنها را از دست بدهیم ۳- هرگز گناهانی که پیش می‌آید به راحتی اعمال ما را حبط نمی‌کنند بلکه صورت گناه جدید بر نظر به حال معنوی قبلی غلبه می‌کند و با انجام عملی نیک اثر آن گناه از بین می‌رود زیرا فرمود: «إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ» حسنت، سیئات را از میان برمی‌دارند. موفق باشید